

Hasar araştırma ve raporlama hizmetinde belge düzeni

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.38.15.02-105[238/2016-374]-24339
Tarih	05.06.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAYSERİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27192137-105[238/2016-374]-24339 05.06.2017

Konu : Hasar araştırma ve raporlama hizmetinde belge düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, ... Vergi Dairesinin ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, sigorta şirketlerinin hasar poliçeleri üzerinden araştırma yaparak şirketi kaza konusunda bilgilendiren rapor hazırlamak suretiyle verdiğiniz hasar araştırma ve raporlama hizmeti karşılığında söz konusu şirketlerden ücret aldığınızdan bahisle, vermiş olduğunuz mezkûr hizmete ilişkin

olarak fatura mı, yoksa serbest meslek makbuzu mu düzenlenmesi gerektiği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; *"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında da ücretin tüm unsurlarını taşımamakla beraber bu Kanunun uygulanmasında ücret olarak vergilendirilmesi uygun görülen bazı ödemeler bentler halinde sayılmış olup, söz konusu fıkranın 5 inci bendinde; *"Bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para,ayın ve menfaatler"*in ücret olarak vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre; hasar araştırma ve raporlama (ekspertiz) faaliyetinden elde edilen gelirin ücret olarak kabul edilmesi ve ücretin vergilendirilmesine ilişkin hükümlere göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde belirtilen belgeler ile tevsik edilmesi esastır.

Bu kapsamda, mezkur Kanunun 238 inci maddesinde, *"İşverenler her ay ödedikleri ücretler için (Ücret bordrosu) tutmaya mecburdurlar. Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf olan ücretlerle diğer ücret üzerinden vergiye tabi hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri için bordro tutulmaz."* hükmü almaktadır.

Bu bakımdan, hasar araştırma ve raporlama (ekspertiz) hizmeti karşılığı elde ettiğiniz gelir, Gelir Vergisi Kanunu uygulamasında ücret olarak değerlendirildiğinden, ödemeyi yapan şirketler tarafından bu ödemelere ilişkin olarak ücret bordrosu düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026